

Øving 5

Oppgave 1

Et gevær med masse $M = 2,0 \text{ kg}$ ligger på et horisontalt underlag idet en kule med masse $m = 10 \text{ g}$ skytes ut av løpet med en fart på $v_0 = 700 \text{ m/s}$. Se figuren under.

- a) Hvor stor fart får geværet i motsatt retning ("rekylfarten") i det kula har forlatt løpet?
- b) Like etter at kula har forlatt løpet, treffer den en betongvegg og spretter tilbake i motsatt retning ("rikosjett") med uendret fart. Hva er krafta fra veggene på kula, dersom krafta antas konstant, og kontakttiden mellom kula og veggene er $\tau = 10 \text{ ms}$?

- c) En mer realistisk modell for en slik "kortvarig" kraft fra veggene med "varighet" τ på kula er gitt slik:

$F(t) = F_{\max} \cdot e^{-\left(\frac{t}{\tau}\right)^2}$, der $F_{\max}$ er maksimalverdien av krafta fra veggene, og kontakttiden mellom kula og veggene er τ .

Beregn maksimalverdien $F_{\max}$ av krafta dersom kula treffer veggene med kontakttid $\tau = 10 \text{ ms}$ og spretter rett tilbake med uendret fart, slik som i oppgave b). Hint: Impulsloven gir at $\int_{-\infty}^{\infty} F(t) dt = \Delta p$. Du kan få bruk for standardintegralet $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-ax^2} dx = \sqrt{\frac{\pi}{a}}$.

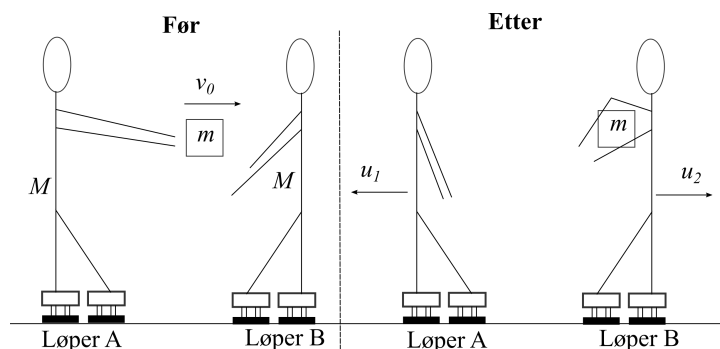
Oppgave 2

To biler med masse m og $2m$ kolliderer front mot front i et rett, sentralt støt. Bilene har begge en fart v i hver sin retning i det de kolliderer, og bilene blir hengende sammen etter støtet.

Hvor stor prosentandel av bilenes kinetiske energi går tapt i støtet?

Oppgave 3

To skøyteløpere med identisk masse M står i ro ovenfor hverandre, og kan gli helt friksjonsfritt på isen. Løper A kaster en pakke med masse m med en horisontal utgangsfart v_0 , som løper B tar imot og holder fast i. Se figuren under.

- a) Hva blir farten u_1 til skøyteløper A etter å ha kastet fra seg kassen?
- b) Hvor raskt glir skøyteløperne fra hverandre etter at løper B har tatt imot pakken? All bevegelse kan antas å foregå langs en rett linje.

Oppgave 4

I en partikkelakselerator kolliderer et proton med masse $1u$ og fart $1,0 \cdot 10^6$ m/s med et positron med masse $\frac{1}{2000}u$ som i utgangspunktet ligger i ro, i et rett, elastisk støt.

Hva blir protonets og positronets fart etter kollisjonen?